

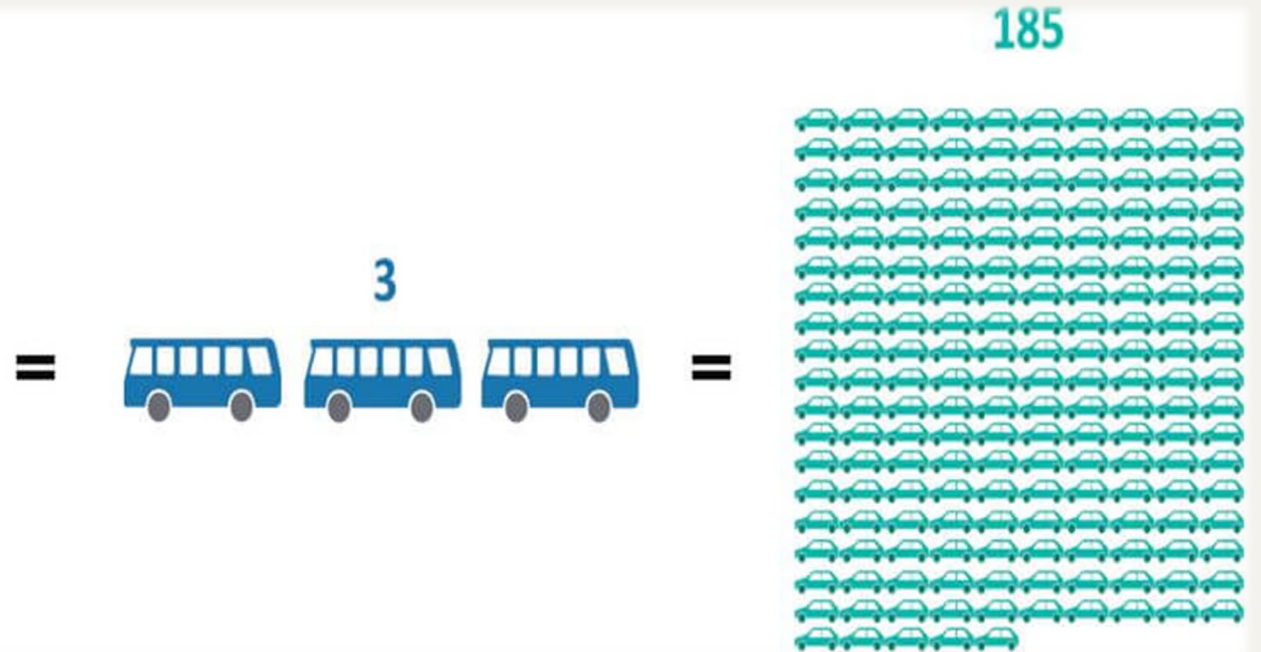
Liikennöintialianssi ”LASSI”

Suomen raitiotiekaupunkien seminaari
24.10.2019, Juha-Pekka Häyrynen

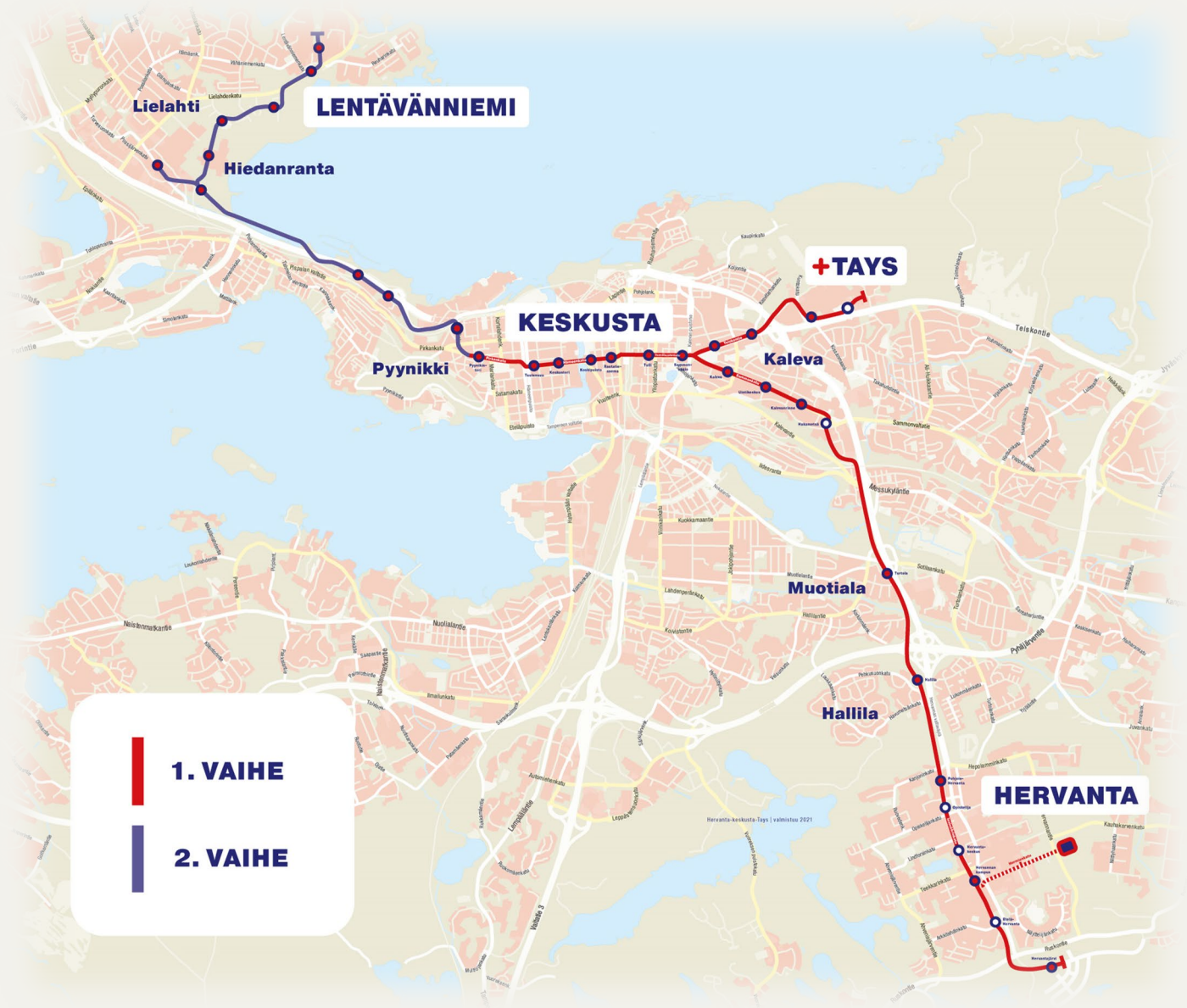
**Tampereen
Ratikka**

Tampereen Ratikka

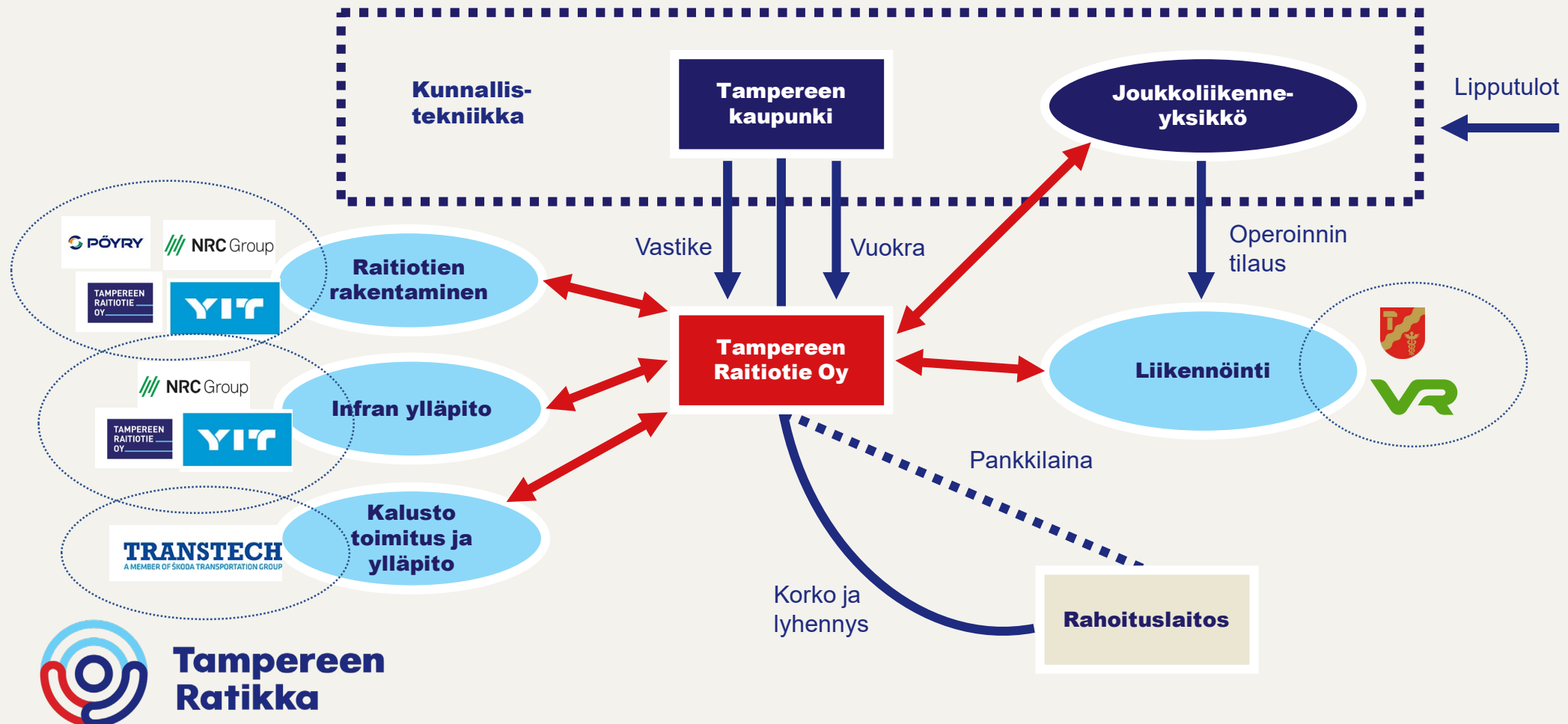

- Istumapaikkoja vaunussa 104 kpl
- Yhteensä 264 matkustajapaikkaa
- Vuoroväli 7,5 minuuttia, kaksi linjaa
- Ydinkeskustassa vuoroväli 3,5 minuuttia
- Pysäkkilaiturin pituus 47 m (vaunu 37 m)

Ratikan reitti

Tampereen Ratikan osapuolet

Tilaajan tavoitteet Ratikan liikennöinnille

- Liikenteen sujuva käynnistäminen
- Yhteisen turvallisuuskulttuurin luominen
- Onnistunut yhteistoiminta eri osapuolien kesken kehitysvaiheen ja palveluvaiheen aikana
- Henkilöstön kehittäminen
- Kustannustehokas toiminta
- Raitiotien matkustajamäärän kasvu

Liikennöinnin tarjouspyynnössä määritellyt tavoitteet ohjaavat toimintaa koko sopimuskauden ajan

**Tampereen
Ratikka**

Hankinta n. 24 kk

Ennakkotietokysymykset
ja ilmoittautuminen 1.
markkinavuoropuheluun

Tilaajan sisäistä
valmistelua

- Tarjouspyynnön julkaisu 11/2018
- Infotilaisuus tarjoajille 11/2018
- Osallistumishakemuksen jättö 12/2019, saatiin 6 kpl

- Hintatarjouksen jättö
- Hankintapäätös 24.4.2019
- Sopimus 26.6.2019

Q3/2017

Q4/2017

Q1/2018

Q2/2018

Q3/2018

Q4/2018

Q1/2019

Q2/2019

1. markkinavuoropuhelu johtopäätökset:
riittävästi potentiaalisia tarjoajia valmisteluja tehtävä ennen tarjouskilpailua, mm. työehtosopimus

2. markkinavuoropuhelu johtopäätökset:
yrityskentässä valmiutta lähteä tarjoamaan myös uudella sopimusmallilla (allianssi) valmisteluja tehtävä ennen tarjouskilpailua, mm. laatupisteytys

- 1. kierroksen laatutarjoukset, saatiin 5 kpl
- Tarjoajien karsinta toiselle kierrokselle, 3 tarjoajaa jatsoon
- 2. kierroksen laatutarjoukset
- Laatuarvioitavat kehitystyöpajat

Tarjousten arviointiperusteet

- Laadun painoarvo 60 %, sisältäen:
 - kehitysvaiheen projektihenkilöstön kuvaus ja kokemus (10%)
 - kehitysvaiheen projektisuunnitelma (10%)
 - alustava palvelusuunnitelma (25%)
 - projektinjohto- ja yhteistyökyky (arviointi kehitystyöpajoissa) (15%)
- Hinnan painoarvo 40 %
 - allianssisopimus → hinta annettiin palkkioprosenttina

Mikä on allianssisopimus?

- Allianssi on yhteistyömuoto, ei juridisesti yhteinen organisaatio
- Sopimuksen hinnoittelu perustuu yhdessä hyväksyttävään vuosittaiseen tavoitekustannukseen ja tarjouksen mukaiseen palkkioprosenttiin
- Allianssisopimuksessa tilaaja ja palveluntuottaja suunnittelevat ja ratkaisevat sopimuksen toteuttamiseen liittyviä asioita yhdessä sopimuskauden aikana ”tilanteen mukaan”.
 - Perinteisessä sopimuksessa on pyritty toimintatavat määrittämään etukäteen

Kaupallinen malli

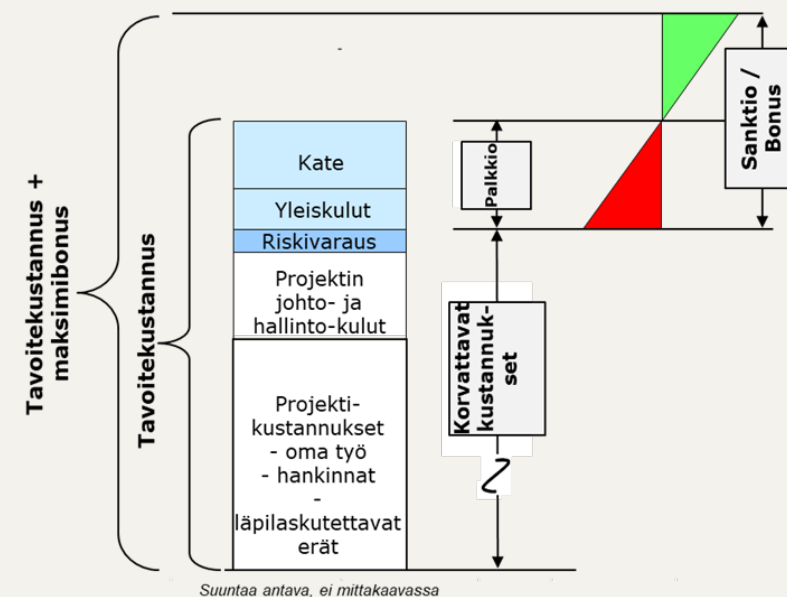
TAVOITEKUSTANNUS

- Palvelusuunnitelmaan perustuva arvio yhden liikennöintijakson korvattavista kustannuksista, sisältäen riskivarauksen ja palkkion
- 1. liikennöintijakson (kalenterivuosi) tavoitekustannus määritellään kehitysvaiheen aikana

KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

- Koostuu bonuksesta ja sanktiosta, joiden maksu perustuu avaintulosalueiden suoritustasoon sekä tavoitekustannuksen toteutumiseen
- Avaintulosalueet ja niiden mittarit määritellään kehitysvaiheen aikana.
- Avaintulosalueiden mittareiden pitää ohjata vahvasti toimintaa palveluvaiheessa kaikilla organisaatiotasolla
- Maksimi sanktio voi olla enintään tarjotun palkkion suuruinen.

Ratikan liikennöinti, palveluallianssin sisältö

- **Kehitysvaihe (6/2019 – 12/2021)**
 - Liikennöinnin (tekninen + henkilöstön käyttö) suunnittelu
 - Asiakaspalvelun ja palvelukokemuksen suunnittelu
 - Henkilöstön rekrytointi ja koulutus (kuljettajat + liikenteenohjaajat)
 - Kustannuslaskenta ja kannustinjärjestelmän määrittely
 - Käyttöönotto yhdessä Raitiotieallianssin ja Skoda Transtechin kanssa
 - Kaupallisen liikenteen aloitus 9.8.2021
- **Palveluvaihe (10 vuotta + 3 vuoden optio)**
 - Liikennepalvelun tuottaminen (koko rataverkolla)
 - Henkilöstön kehittäminen
 - Uuden liikennöintijakson kustannusten ja mittariston tarkentaminen vuosittain
 - Liikenteen täsmällisyyden, asiakastyytyväisyyden ja kustannustehokkuuden kehittäminen
 - Optiona liityntäliikenteen operointi ja muut palvelut (esim. siivous / vartiointi / lipuntarkastus)

Mika Periviita

Teemu Sipilä

Pekka Sirviö

Teemu Vuorio

Liikennöintiallianssin organisaatio

Johtoryhmä

Projektiryhmä

Eero Virtanen
Kustannuslaskenta
Riskit ja
mahdollisuudet
Vikailmoitusprosessi

**Juha-Pekka
Häyrynen**
Mittaristot

Riikka Salkonen
Liityntäliikenne

Petri Hakala
Matkustaja-
informaatio

Antti Koskela
Operoinnin
suunnittelu
Liikennöinnin
koeajot

Niina Uolamo
Liikenteenohjaus
Innovaatiotoiminta

Mari Siikonen
Palvelusuunnittelu
Viestintä- ja
sidosryhmä-
yhteistyö

Vesa Rauhala (PP)
Henkilöstöhallinto
Rekrytointi,
koulutukset
Turvallisuus, laatu,
ympäristö

Tomi Kangas
Turvallisuus-
johtamisjärjestelmä

Janna Viisterä
Viestintä

Henri Raudaskoski
Henkilöstösuunnittelu
Liikennesuunnittelu

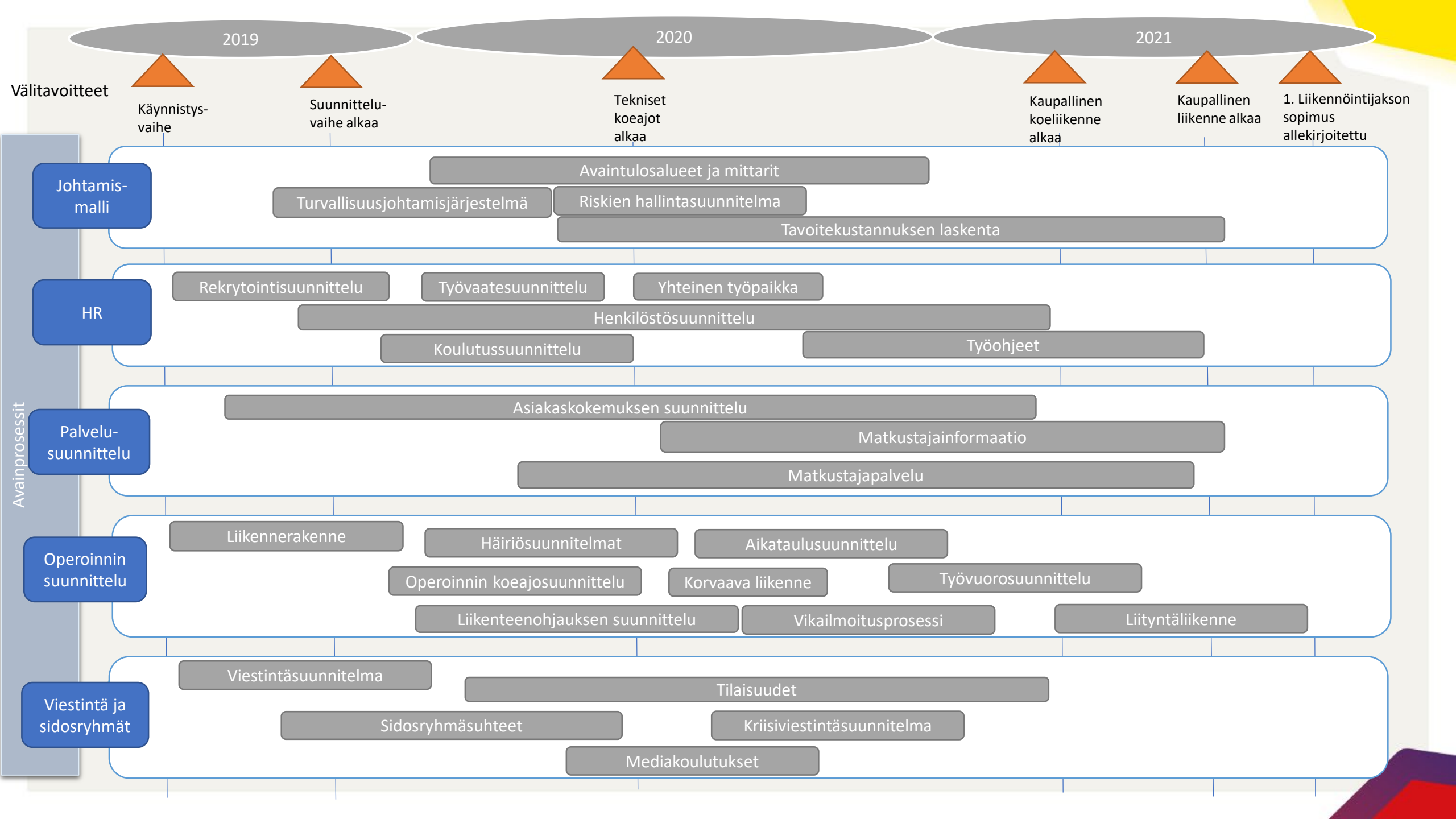
Liikennöintiallianssia johdetaan Lean Six Sigma –menetelmän mukaisesti

- Kaikki keskeiset prosessit on projektoitu ja niitä johdetaan DMAIC-menetelmän mukaisesti
- Projektiryhmän jäsenet valmennetaan syksyn -19 aikana Lean Six Sigma Green Belt -sertifikaattiin

**Tampereen
Ratikka**

- Vähemmän hukkaa, virheitä ja variaatioita
- Kustannustehokkuus
- Projektitiimin sitouttaminen
- Paremmat prosessit
- Tasainen laatu
- Lyhyempi läpimenoaika
- Ongelmanratkaisutaidot
- Nopea reagointikyky
- Lisääntynyt kapasiteetti

Miksi Tampereen Ratikan liikennöinnissä päädyttiin allianssimalliin?

- Ratikan organisaatorakenne: "Urakan" pilkkomisesta syntyy sopimusrajapintoja → Sujuva toiminta edellyttää joustavuutta rajapinnoissa
- Uusi raitiotiejärjestelmä, jonka liikennöinnin toimintaympäristöstä ei vielä tarkkoja faktoja olemassa. Kovassa sopimuksessa olisi pitänyt käyttää paljon aikaa muutosmekanismien pohtimiseen etukäteen
 - hankinnan valmistelun kesto → mahdollinen turha työ
- Riskittömämpi tarjoajalle → laajempi joukko potentiaalisia tarjoajia
- Sopimusmalli uusi tällä toimialalla → kansainvälinen kiinnostus
- Perinteisten joukkoliikenteen bruttosopimusten haasteet liikennöinnin laadun kehittämisessä
- Kokemukset infraa suunnittelevasta ja rakentavasta Raitiotieallianssista

Mitä allianssimallin toimivuus edellyttää?

**Tampereen
Ratikka**

Lisätietoja:

projektipäällikkö Vesa Rauhala
etunimi.sukunimi@vr.fi

suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen
etunimi.sukunimi@tampere.fi

**Tampereen
Ratikka**

